

Een behartiger van bosbouwbelangen verlet ons parlement

Zoals reeds geruime tijd geleden bekend werd, maakt sinds 1 september jl. de heer Schuitemaker geen deel meer uit van de Tweede Kamer. Om gezondheidsredenen moest hij afscheid nemen van het parlement, waarin hij eerst de PvdA, later DS'70 vertegenwoordigde. Met hem verdween uit de Tweede Kamer een van de wel zeer schaarse volksvertegenwoordigers, die daar aandacht aan de bosbouw in uitgebreide zin besteden.

Hoewel geen bosbouwer, beschikt de heer Schuitemaker over een goed inzicht in onze problemen en mogelijkheden, mede dank zij de grote belangstelling die hij heeft voor alles wat met de natuur te maken heeft. Uit hetgeen hij sinds vele jaren in het parlement naar voren bracht, spreekt zijn overtuiging dat het noodzakelijk is de goede balans te vinden tussen de verschillende maatschappelijke functies die het bos vervult; natuurbescherming kreeg evenzeer zijn aandacht als de houtafzet. Bovendien blijkt hij een open oog te hebben voor de betekenis die het EEG-landbouwbeleid voor de ontwikkeling van het Nederlandse bos kan hebben, en voor de voorwaarden waaraan voldaan moet worden om de daarin besloten mogelijkheden te realiseren.

Ter illustratie volgen hieronder enige citaten uit enkele van zijn redevoeringen in de Tweede Kamer:

23 april 1970: "Daarnaast wil ik opmerken. . . dat op het ogenblik een zodanige versnelling in de problematiek van de bosbouw plaatsheeft, dat er echt behoefte bestaat aan een behoorlijke bepaling van een toekomstvisie op de bosbouw in het kader van de jongste onderzoekingen."

"Wanneer men dit probleem in zijn geheel bekijkt - aan de ene kant de waarde voor onze samenleving van het bos als zodanig en aan de andere kant het voorzien in een behoefte op economische gronden - dan meen ik, dat het toch wel heel dringend is, dat er ook voor ons land een behoorlijk uitgewerkt rapport komt, waardoor men tot een coördinatie van alle belangen kan komen. De vragen die hierover te stellen zijn, zijn legio, maar ik zou de Minister met name willen vragen, wat hij denkt te doen wanneer hij moet beginnen met het bebossen van vrijkomende landbouwgronden."

"In dit verband vraag ik mij af, ... of voor de nieuw te bebossen gronden de herplantplicht ook niet kan worden afgeschaft. . . , want dat zou zeer verhinderend kunnen werken."

"Ik geloof, dat wij, met een volledige uitbalancering van de veelzijdige belangen, die het bos in onze samenleving heeft, en daaraan gekoppeld de kans om beter bos c.q. meer bos te verkrijgen, moeten komen tot het zo spoedig mogelijk opzetten van een studie en van een toekomstvisie ter zake van dit onderwerp."

11 november 1970: "Indien men werkelijk het areaal landbouwgrond wil beperken, zal men in een overgangsfase ook moeten bevorderen dat grondeigenaren en pachters hun landbouwbedrijven geleidelijk liquideren, en niet de subsidie koppelen aan een volledige bedrijfsbeëindiging. Is de Minister bereid deze ont koppeling te bevorderen? Men moet bovendien de mogelijkheid scheppen dat grondeigenaren onrendabele gedeelten van hun landbouwbedrijf door bebossing uit exploitatie nemen." . . .

"Een punt van overweging mag ook zijn dat door aanleg van kleine bossen het landschap vaak meer verfraaid wordt dan door aanleg van grotere boscomplexen." . . . "In verband met het voorgaande zou het gewenst zijn indien de Minister zou bevorderen dat gecoördineerde regionale bebossingsplannen ter tafel komen . . . ; het zou mede in verband met de herstructurering van de landbouw goed zijn als centraal, door het Staatsbosbeheer, in overleg met andere instanties, dergelijke regionale plannen of voorstellen ter tafel worden gebracht." . . .

In vragen aan de Ministers van Economische Zaken, Landbouw en Visserij en Sociale Zaken (31 maart 1971): "Zijn de Ministers niet van oordeel dat een Nederlandse produktie van krantepapier en andere houthoudende papiersoorten van grote betekenis is voor de huidige en toekomstige afzet van Nederlands hout en dat deze overweging bijzonder gewicht krijgt in verband met de noodzakelijke uitbreiding van het bosareaal in de toekomst?"

Ongetwijfeld zal de heer Schuitemaker ook als niet-parlementariër zijn politieke ervaring ten dienste stellen van verschillende belangen die hij in het verleden heeft behartigd; wij hopen dat daartoe ook de bosbouw zal behoren. Dit sluit echter niet uit dat de bosbouw en allen die daarbij betrokken zijn, er ten eerste mee gediend zouden zijn indien in het parlement iemand of, nog liever, meerderen de ruime aandacht, die de heer Schuitemaker daar aan de bosbouw besteedde, zouden continueren.

Ik wil bepaald niet zeggen dat in het recente verleden andere parlementariërs géén aandacht aan het bos gaven, maar dit gebeurde dan toch wel fragmentarisch of summier. Een uitzondering moet ik maken voor de heer Egas (PvdA), die dit destijds op zeer kundige en uitgebreide wijze heeft gedaan; dit is, helaas, al weer verscheidene jaren geleden en bovendien is volgens persberichten de kans groot dat ook hij binnenkort het parlement verlaat.

Vergrote parlementaire belangstelling voor de bosbouw is juist nu dringend gewenst, nu het vooralsnog onduidelijk is in hoeverre recente organisatorische ontwikkelingen remmend werken op de duidelijkheid en doelmatigheid van het bosbouwbeleid, zowel op nationaal als op regionaal niveau.

Ik wijs in dit verband op de (de facto) samenvoeging op provinciaal niveau van verschillende diensten van het Ministerie van Landbouw, waaronder het Staatsbosbeheer,

waarmee deze diensten in feite hun eigen identiteit in openbare discussies over het grondgebruik verloren hebben.

Het gevaar is reëel, dat de afweging van belangen bij het bodemgebruik en de beslissing daarover, principieel politieke zaken die zich in openbaarheid dienen af te spelen, hoe langer hoe meer in beslotenheid en op ambtelijk niveau plaats hebben. Dit roept om versterkte belangstelling van het parlement zowel voor de verschillende belangen bij het bodemgebruik als voor hun afweging.

Anderzijds betekent dit ook dat een grotere activiteit van de belanghebbenden wordt gevraagd om er voor te zorgen dat hun stem in de volksvertegenwoordiging wordt gehoord.

Dit geldt ook voor de bosbouw.

H. A. van der Meiden

Leerlingstelsel Bosbouw

Voor het examen Leerlingstelsel Bosbouw slaagden van de groep 1970/1972 dertien kandidaten voor patroon. Aan één kandidaat moest een herexamen worden opgelegd. Van de groep 1969/1972 slaagden zeven personen. Hierbij kregen drie kandidaten een herexamen. De Bos en Mens-prijs werd uitgereikt aan twee personen, beiden werkzaam bij het Staatsbosbeheer.